

21.10.2024

Beslut om införande av automatiserat beslutsförfarande

Ärende

Innan ett automatiserat beslutsförfarande införs ska myndigheten fatta ett beslut om införande (lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 28 d § 1 mom.). Innan beslut fattas ska myndigheten säkerställa att det för införandet föreligger förutsättningar som föreskrivs i lagen om informationshantering, förvaltningslagen, dataskyddsregleringen och speciallagstiftning. Genom beslutet om införande visar myndigheten att förutsättningarna för införande föreligger och att de har utretts.

På Keva omfattar det automatiserade beslutsfattandet de pensionsärenden som enligt tillämplig lag och förhandsavgörande avgörs entydigt på grundval av de behandlingsregler som avses i 2 § 16 punkten i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (förvaltningslagen 53 e § 2 mom.).

Beslut

Keva har infört ett automatiserat beslutsförfarande i beslutsprocessen för ålderspension.

Det automatiserade beslutsförfarande som avses i lagen har införts redan innan bestämmelserna om det automatiserade beslutsförfarandet trädde i kraft 1.5.2023.

Motiveringar

En myndighet kan avgöra ett ärende automatiserat, när det i ärendet inte ingår omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall eller när de i ärendet ingående omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall har bedömts av en tjänsteman eller någon annan som handlägger ärendet. Avgöranden ska grundas på behandlingsregler som har utarbetats med stöd av tillämplig lag och förhandsprövning och som avses

21.10.2024

i 2 § 16 punkten i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen.

Avgörandet i fråga om beslut om ålderspension består av två delar. Rätten till ålderspension kan fastställas direkt på grundval av huruvida de förutsättningar som fastställs i lag uppfylls. Förutsättningar för ålderspension är att personen har uppnått den ålder som föreskrivs i lag och inte längre är i den anställning som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn från vilken hen pensioneras (pensionslagen för den offentliga sektorn OffPL 10 §). I vissa särskilda fall bestäms pensionsåldern på grundval av bestämmelser som varit i kraft tidigare. Även då kan pensionsåldern fastställas direkt på grundval av lagen och de befintliga personuppgifterna (lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn Inf OffPL 5 och 9 §).

Beslutet om pensionsbeloppet fattas automatiserat utifrån arbetstagarens anställnings- och inkomstuppgifter på grundval av de beräkningsregler som fastställs i lag. På de anställningar som varit i kraft och de inkomster som tjänats vid respektive tidpunkt tillämpas de beräkningsregler som gäller vid tidpunkten i fråga och enligt vilka systemen för pensionsberäkning fungerar.

Om pensionssökandens personuppgifter är bristfälliga och det inte är möjligt att avgöra ärendet automatiserat utifrån dem, eller om pensionssökanden framställer yrkanden som gäller hans uppgifter, utreds ärendet alltid innan det går vidare till automatiserat beslutsfattande. Ärendet avgörs manuellt i de fall då personen har framställt yrkanden som kräver prövning från fall till fall, till exempel beviljande av pension retroaktivt för mer än 3 månader.

Den berörda parten har alltid rätt att överklaga sitt pensionsbeslut hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och besvärsnämndens beslut hos försäkringsdomstolen.

Keva har utarbetat behandlingsregler för den automatiserade verksamhetsprocessen som anger hur den automatiserade beslutsprocessen fortskrider och regler för när en fysisk person ska delta i handläggningen av ärendet. Av behandlingsreglerna framgår också hur beslutet motiveras.

Innan det automatiserade beslutsförfarandet införts har Keva säkerställt förfarandets kvalitet genom att testa att beslutsförfarandet motsvarar behandlingsreglerna och att de beslut och

21.10.2024

andra dokument som utarbetats på grundval av avgörandet uppfyller kraven på ett gott språkbruk. Keva övervakar också kvaliteten på automatiserade avgöranden, beslut i anslutning till dem och andra dokument.

En konsekvensbedömning avseende dataskydd har gjorts av de personuppgifter som omfattas av det automatiserade beslutsförfarandet och beslutsprocessen för att säkerställa att personuppgifter behandlas i enlighet med bestämmelserna.

Handlingar som ligger till grund för beslutet

1. Behandlingsregler för ett automatiserat beslutsförfarande (lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 28 a § 2 mom.)
2. Uppgiftsfördelning i automatiserat beslutsförfarande enligt lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 28 a § 1 mom.)
3. Dokumentation av kvalitetssäkring av det automatiserade beslutsförfarandet (lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 28 b § 3 mom.)
4. Dokumentation av kvalitetskontroll av det automatiserade beslutsförfarandet (lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 28 c § 2 mom.)

Bestämmelser

Förvaltningslagen (434/2023) 53 e § 4 mom., 53 f § och 53 g §
Lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019), 28 a–f §
Pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016)
Lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn (82/2016)

Ändringssökande

Detta beslut kan inte överklagas. Lagenligheten i det automatiserade beslutsförfarandet får överklagas som en del av besvär över ett automatiserat pensionsbeslut.

KEVA

BESLUT

4 (4)

21.10.2024

Kimmo Mikander
vice verkställande direktör